

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžk/14/2017
Identifikačné číslo spisu: 6016200038
Dátum vydania rozhodnutia: 13.12.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6016200038.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobca): Mgr. E. H., nar. XX.XX.XXXX, ul. E., zastúpený Advokátska kancelária ŠCURY, s. r. o., so sídlom M. R. Štefánika 2618, Čadca, pracovisko Za kasáňou 1, Bratislava, proti žalovanému: Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Banskej Bystrici, ul. 9. mája č. 1, Banská Bystrica, o preskúmanie rozhodnutí žalovaného č. KRPZ-BB-VO-260/2015 a č. KRPZ-BB-VO-262/2015, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/8/2016-45 zo dňa 21. októbra 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti právoplatnému uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/8/2016-45 zo dňa 21. októbra 2016 z a m i e t a.

Sťažovateľovi nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým uznesením podľa § 98 ods. 1 písm. e/ Správneho súdneho poriadku (ďalej len „S. s. p.“) odmietol žalobu sťažovateľa, ktorou sa domáhal preskúmania dvoch rozhodnutí a predchádzajúcich konaní žalovaného a žiadal, aby súd postupoval podľa § 250b ods. 2 O. s. p. a uložil žalovanému povinnosť doručiť mu rozhodnutia žalovaného ako účastníkovi týchto konaní.

2. Krajský súd napadnuté uznesenie odôvodnil tým, že podľa § 231 zákona č. 73/1998 o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (ďalej aj ako „zákon o štátnej službe policajtov“) je účastníkom konania ten policajt, o ktorého právach a povinnostiach sa koná, ako aj iné osoby, ak tak ustanoví osobitný predpis. To znamená, že v disciplinárnom konaní, predmetom ktorého je disciplinárne previnenie (nie priestupok) policajta, je účastníkom konania len ten policajt, ktorý sa disciplinárneho previnenia mal dopustiť a voči ktorému nadriadený urobil úkon, ktorým začalo disciplinárne konanie. Z

vyššie uvedeného vyplýva, že oznamovateľ nie je účastníkom disciplinárneho konania podľa zákona o štátnej službe policajtov, ktoré začal príslušný orgán na jeho podnet. Žalobca nebol opomenutým účastníkom administratívneho konania, ktorým malo byť začaté disciplinárne konanie voči iným policajtom, preto súd nevyhovел jeho návrhu, aby súd uložil správne mu orgánu povinnosť doručiť žalobcovi rozhodnutie v predmetných administratívnych konaniach. Vzhľadom na to, že žalobca nebol účastníkom administratívneho konania a ani ním nemal byť, nebol ani osobou oprávnenou podať správnu žalobu o súdny prieskum takéhoto konania a rozhodnutia, ktoré bolo v ňom vydané. V zmysle § 177 ods. 1, 2 a § 178 S.s.p., podľa ktorých správnu žalobu sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy, pričom ochrany iných ako subjektívnych práv sa môže domáhať len prokurátor alebo subjekt výslovne oprávnený zákonom, nedávajú žiadnu pochybnosť o tom, že oprávnenou osobou na podanie správnej žaloby nie je každý, kto tvrdí, že bol porušený zákon konaním a rozhodnutím správneho orgánu, ale len ten, kto zároveň tvrdí, že bol v dôsledku toho ukrátený na svojich subjektívnych právach a právom chránených záujmoch. Správny súd preto podanú žalobu musel v súlade s § 98 ods. 1 písm. e/ S. s. p. odmietnuť, nakoľko žaloba bola podaná zjavne neoprávnenou osobou.

3. Proti uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť v zmysle § 440 ods. 1 písm. f/, g/, h/ a j/ S. s. p., v ktorej navrhol, aby kasačný súd napadnuté uznesenie zrušil. Podľa jeho názoru, súd nedospel k správne mu právne mu záveru o tom, že rozhodnutím žalovaného nedošlo k ujme na subjektívnych právach účastníka konania. Sťažovateľ uviedol, že rozhodnutím žalovaného došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy tým, že žalovaný oddialil prístup sťažovateľa k súdu na rozhodnutie o tom, či mu bola rozhodnutím žalovaného spôsobená ujma na jeho subjektívnych právach, pričom mu bola rozhodnutím žalovaného reálne odňatá možnosť v predmetnej veci sa obrátiť na súd a byť účastníkom konania. V tejto súvislosti poukázal na nálezh Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 23.08.2001 sp. zn. II. ÚS 14/01.

4. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že sa plne stotožňuje s napadnutým uznesením krajského súdu. Sťažovateľ nebol a ani nemal byť účastníkom disciplinárnych konaní, ktoré boli vedené proti iným policajtom, pričom poukázal na § 231 zákona o štátnej službe policajtov. Preto navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

5. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S. s. p.) postupom podľa § 452 ods. 1 S. s. p. preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu v rozsahu a z dôvodov uvedených v kasačnej sťažnosti a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

6. Predmetom kasačnej sťažnosti bolo uznesenie krajského súdu, ktorým odmietol žalobu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. KRPZ-BB-VO-260/2015 a č. KRPZ-BB-VO-262/2015. Sťažovateľ namietal, že došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu, ako aj možnosti obrátiť sa na súd a byť účastníkom súdneho konania, v ktorom by mu bola poskytnutá súdna ochrana pred prípadným meritórnym rozhodnutím o jeho podnete, ktorý bol postúpený na vybavovanie žalovanému.

7. Podľa § 177 ods. 1 a 2 S. s. p., správnu žalobu sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy. Ochrany iných ako subjektívnych práv sa môže domáhať len prokurátor alebo subjekt výslovne na to oprávnený zákonom.

8. Podľa § 178 S. s. p., žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

9. Podľa § 179 ods. 1 a 7 S. s. p., ak správnu žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom

administratívneho konania malo konať (ďalej len „opomenutý účastník“), správny súd overí správnosť tohto tvrdenia a skutočnosť, či od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia neuplynuli viac ako tri roky, a ak sú tieto podmienky splnené, uznesením rozhodne, že orgán verejnej správy je povinný doručiť opomenutému účastníkovi vo veci vydané rozhodnutie alebo opatrenie. Ak sa správny súd nestotožní s tvrdením opomenutého účastníka, vo veci ďalej koná.

10. Podľa § 231 zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (ďalej len zákon č. 73/1998 Z.z.), účastníkmi konania vo veciach služobného pomeru sú policajti, bývalí policajti alebo pozostalí po policajtoch, ak sa má konať o ich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach, ako aj iné osoby, ak tak ustanovujú osobitné predpisy.

11. Kasačný súd uvádza, že každý štátny orgán má zákonom stanovené právomoci, môže konať len na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. To znamená, že jednotlivé štátne orgány môžu konať len tak, ako je to v právnych predpisoch ustanovené a nemôžu si svojvoľne vziať, resp. odňať právomoc, ktorú má iný štátny orgán, prípadne konať iným spôsobom, než je to ustanovené v zákone. Postup v konaní o disciplinárnom konaní, ako aj v konaní vo veciach služobného pomeru, upravuje dvanásť častí zákona č. 73/1998 Z.z. Z ustanovení predmetného zákona jednoznačne vyplýva, že účastníkmi konania môžu byť len taxatívne uvedené osoby, o ktorých právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať, resp. iné osoby, ak to ustanoví osobitný predpis. Ako správne uviedol krajský súd v napadnutom rozhodnutí, takýmto osobitným predpisom by mohol byť zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v prípade, ak by predmetom disciplinárneho konania bol priestupok policajta podľa § 68 ods. 1 zákona o priestupkoch.

12. Z obsahu spisu kasačný súd zistil, že žalobca podaním zo dňa 26. 07. 2015 oznámil Ministerstvu vnútra SR skutočnosť, nasvedčujúcu spáchaniu trestného činu. Jeho podanie bolo uznesením zo dňa 05. 11. 2015 príslušným orgánom odmietnuté, pretože nebol zistený dôvod na začatie trestného stíhania alebo postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku. Oznámenie žalobcu bolo postúpené kontrolnému odboru Prezídia Policajného zboru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, o čom bol žalobca upovedomený. Oprávnený orgán začal voči osobám, označeným žalobcom v podaní zo dňa 26. 07. 2015 disciplinárne konania, ktoré boli na základe oznámení č. KRPZ-BB-VO-260/2015 a č. KRPZ-BB-VO-262/2015 zo dňa 09. 09. 2015 zastavené. Sťažovateľ nebol účastníkom disciplinárnych konaní, pretože tieto boli vedené voči iným policajtom, pplk. Ing. G. D. a plk. Ing. C. H., ktorí boli účastníkmi predmetných konaní podľa § 231 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. a nebol ani inou osobou, o ktorej by to ustanovil osobitný predpis. Z disciplinárnych konaní a z rozhodnutí v takomto konaní vydaných vyplývajú práva a povinnosti len policajtom, voči ktorým je dané konanie vedené, preto sa žalobca, ako oznamovateľ spáchania trestného činu, nestal účastníkom disciplinárnych konaní, začatých z podnetu správneho orgánu. Krajský súd preto správne vec posúdil, keď sťažovateľa nepovažoval za opomenutého účastníka administratívneho - disciplinárneho konania.

13. V podanej kasačnej sťažnosti sťažovateľ namietal porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu. V správnom súdnictve sa tejto ochrany môže domáhať každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy. V konaní, v ktorom sa rozhoduje o uložení disciplinárneho opatrenia osobám odlišným od žalobcu - sťažovateľa, nedochádza k zmene postavenia žalobcu, k vzniku práva alebo povinnosti viažucej sa na jeho osobu. V posúdení žalobnej legitímácie sťažovateľa sa preto kasačný súd stotožňuje so správnymi závermi krajského súdu v tom, že táto nemôže byť odôvodnená v zmysle inštitútu opomenutého účastníka podľa § 179 S. s. p., keďže sťažovateľ účastníkom administratívneho konania nebol a ani nemal byť. Sťažovateľ rovnako ani nebol rozhodnutiami žalovaného ukrátený na svojich právach alebo právom chránených záujmoch. Právo na súdnu ochranu by mu prináležalo v tom prípade, ak by bol účastníkom administratívneho konania. Z obsahu podania žalobcu zo dňa 26.07.2015 vyplýva, že zo strany označených osôb boli porušené povinnosti povinnej osoby v zmysle ustanovení zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

neskorších predpisov (ďalej len zákon o slobode informácií) tým, že mu neboli poskytnuté informácie zo strany povinnej osoby, čím došlo zároveň k porušeniu jeho práv žiadateľa, vyplývajúcich zo zákona o slobode informácií. Z uvedeného vyplýva, že žalobcovi - sťažovateľovi, by prislúchalo postavenie účastníka konania v prípadnom konaní, v ktorom by sa domáhal uvedených práv žiadateľa o informácie a v tomto prípade by sa mohol domáhať súdnej ochrany. Oprávnenie podať správnu žalobu, z dôvodu porušenia zákona konaním alebo rozhodnutím správneho orgánu subjektom, ktorého práva a povinnosti neboli priamo rozhodnutím správneho orgánu dotknuté, prináleží za splnenia zákonných podmienok prokurátorovi, ako orgánu vykonávajúcemu dozor nad dodržiavaním zákonnosti orgánmi verejnej správy v zmysle zákona č. 153/2001 Z. z. Krajský súd žalobu sťažovateľa preto správne posúdil ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

14. Z uvedených dôvodov kasačný súd podanú kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 S. s. p. zamietol.

15. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 S. s. p. v spojení s § 167 ods. 1 S. s. p. a sťažovateľke nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznal, keďže v kasačnom konaní nemala úspech.

16. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.